

Brussel, 13 juni 2025
(OR. en)

10112/25
ADD 1

**Interinstitutioneel dossier:
2025/0164 (NLE)**

**AELE 46
MI 373
FL 21
ISL 22
N 29
ENER 240**

BEGELEIDENDE NOTA

van:	de secretaris-generaal van de Europese Commissie, ondertekend door mevrouw Martine DEPREZ, directeur
ingekomen:	13 juni 2025
aan:	mevrouw Thérèse BLANCHET, secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie

nr. Comdoc.:	COM(2025) 312 annex
Betreft:	BIJLAGE bij het Voorstel voor een BESLUIT VAN DE RAAD betreffende het namens de Europese Unie in het Gemengd Comité van de EER in te nemen standpunt over een wijziging van bijlage IV (Energie) bij de EER-overeenkomst (RED II)

De delegaties vinden hierbij document COM(2025) 312 annex.

Bijlage: COM(2025) 312 annex



EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 13.6.2025
COM(2025) 312 final

ANNEX

BIJLAGE

bij het

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

betreffende het namens de Europese Unie in het Gemengd Comité van de EER in te nemen standpunt over een wijziging van bijlage IV (Energie) bij de EER-overeenkomst

(RED II)

BIJLAGE

ONTWERPBESLUIT VAN HET GEMENGD COMITÉ VAN DE EER

Nr. [...]

van [...]

tot wijziging van bijlage IV (Energie) bij de EER-overeenkomst

HET GEMENGD COMITÉ VAN DE EER,

Gezien de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte (hierna “de EER-overeenkomst” genoemd), en met name artikel 98,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/759 van de Commissie van 14 december 2021 tot wijziging van bijlage VII bij Richtlijn (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad inzake een methode voor de berekening van de hoeveelheid hernieuwbare energie die wordt gebruikt voor koeling en stadskoeling¹, moet in de EER-overeenkomst worden opgenomen.
- (2) Richtlijn (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen (herschikking)², gerectificeerd bij PB L 311 van 25.9.2020, blz. 11, en PB L 41 van 22.2.2022, blz. 37, moet in de EER-overeenkomst worden opgenomen.
- (3) De in de EER-overeenkomst opgenomen Richtlijn 2009/28/EG van het Europees Parlement en de Raad³ wordt bij Richtlijn (EU) 2018/2001 ingetrokken en moet derhalve uit de EER-overeenkomst worden geschrapt.
- (4) De EVA-staten zijn niet opgenomen in het bindende algemene EU-streefcijfer voor het aandeel energie uit hernieuwbare bronnen in het bruto-eindverbruik van energie in de Unie in 2030. Artikel 3 van Richtlijn (EU) 2018/2001 moet van toepassing zijn op de EVA-staten, met uitzondering van de bepalingen in artikel 3, leden 1, 5 en 6. De EVA-staten stellen in plaats daarvan nationale indicatieve streefcijfers voor hernieuwbare energie voor 2030 vast en passen bijgevolg artikel 8 niet toe dat betrekking heeft op het Unieplatform voor de ontwikkeling van hernieuwbare energie en statistische overdrachten tussen lidstaten. Dit sluit de mogelijkheid van toekomstige onderhandelingen tussen de EVA-staten en de EU over samenwerking op het gebied van streefcijfers voor hernieuwbare energie na 2030 niet uit.
- (5) De EVA-staten kunnen steunregelingen toepassen overeenkomstig artikel 4 van Richtlijn (EU) 2018/2001 om hun respectieve nationale indicatieve streefcijfers voor hernieuwbare energie te halen of te overschrijden.

¹ PB L 139 van 18.5.2022, blz. 1.

² PB L 328 van 21.12.2018, blz. 82.

³ PB L 140 van 5.6.2009, blz. 16.

- (6) Artikel 7, lid 5, van Richtlijn (EU) 2018/2001 voorziet in vrijstellingen voor Cyprus en Malta in de vorm van een lagere drempel voor de berekening van het bruto-eindverbruik van energie in verband met de hoeveelheid in de luchtvaart verbruikte energie. IJsland is een afgelegen eiland met lange afstanden tussen IJsland en de buurlanden. In het licht van deze specifieke geografische situatie moet voor IJsland dezelfde drempel gelden als voor Cyprus en Malta.
- (7) In gevallen waarin Noorwegen de plicht heeft de Sami-bevolking te raadplegen, moet ervoor worden gezorgd dat de termijnen voor de vergunningsprocedure als bedoeld in artikel 16, leden 4 tot en met 6, van Richtlijn (EU) 2018/2001 met maximaal één jaar kunnen worden verlengd.
- (8) Noorwegen en IJsland hebben een groot aandeel hernieuwbare elektriciteit. Noorwegen gebruikt voornamelijk hernieuwbare elektriciteit voor verwarmingsdoeleinden, terwijl IJsland een groot deel van zijn vraag naar verwarming uit hernieuwbare geothermische bronnen dekt en hernieuwbare elektriciteit gebruikt wanneer er geen geothermische bronnen beschikbaar zijn. Daarom moeten de berekeningsmethoden voor de mainstreaming van verwarming en koeling in Richtlijn (EU) 2018/2001 wat betreft de EVA-staten worden aangepast.
- (9) Gezien de regionale unie van Liechtenstein met Zwitserland, waarin brandstoffen door de Zwitserse autoriteiten worden gereguleerd en door Zwitserse entiteiten worden geleverd, en aangezien dit de enige bron is voor de levering van transportbrandstoffen in Liechtenstein, is een tijdelijke vrijstelling betreffende de opname van de artikelen 25 tot en met 31 van Richtlijn (EU) 2018/2001, die regels bevatten inzake hernieuwbare energie in de vervoerssector en duurzaamheidsregels voor hernieuwbare brandstoffen, passend. Liechtenstein volgt het Zwitserse systeem van toename van biobrandstoffen op basis van een CO₂-compensatiemechanisme, dat qua ambitie vergelijkbaar is met de vervangings- en besparingseffecten van de streefcijfers voor biobrandstoffen. CO₂-emissies van brandstoffen voor verbrandingsvoertuigen moeten worden gecompenseerd door binnenlandse maatregelen en maatregelen in het buitenland. Artikel 37 van de CO₂-verordening van Liechtenstein (LR 814.065.1) en de artikelen 9 en 10 van de CO₂-wet (LR 814.065) bepalen dat vanaf 2024 23 % van de CO₂-uitstoot moet worden gecompenseerd. Die vrijstelling geldt voor Richtlijn (EU) 2018/2001 zoals van kracht vóór de wijziging bij Richtlijn (EU) 2023/2413 van het Europees Parlement en de Raad van 18 oktober 2023⁴. De vrijstelling is strikt beperkt in de tijd en uitsluitend van toepassing totdat overeenstemming is bereikt over de opneming van Richtlijn (EU) 2018/2001, zoals gewijzigd bij Richtlijn (EU) 2023/2413, in de EER-overeenkomst. Dergelijke overeenstemming wordt geacht te zijn bereikt zodra Richtlijn (EU) 2018/2001, als gewijzigd bij Richtlijn (EU) 2023/2413, in de EER-overeenkomst is opgenomen.
- (10) Liechtenstein is vrijgesteld van Verordening (EG) nr. 1099/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 22 oktober 2008 betreffende energiestatistieken⁵, aangezien het niet in staat is oorspronkelijke gegevens over “primair energieverbruik” of “finaal energieverbruik” te verstrekken. Liechtenstein mag

⁴ PB L, 2023/2413 van 31.10.2023, *ELI*: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj>

⁵ PB L 304 van 14.11.2008, blz. 1.

ationale statistische gegevens omvormen tot gegevens over primair energieverbruik en eindenergieverbruik indien dit vereist is op grond van Richtlijn (EU) 2018/2001.

- (11) Bijlage IV bij de EER-overeenkomst moet daarom dienovereenkomstig worden gewijzigd,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

In bijlage IV bij de EER-overeenkomst wordt de tekst van punt 41 (Richtlijn 2009/28/EG van het Europees Parlement en de Raad) vervangen door:

“**32018 L 2001**: Richtlijn (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen (herschikking) (PB L 328 van 21.12.2018, blz. 82), gerectificeerd bij PB L 311 van 25.9.2020, blz. 11, en PB L 41 van 22.2.2022, blz. 37, zoals gewijzigd bij:

- **32022 R 0759**: Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/759 van de Commissie van 14 december 2021 (PB L 139 van 18.5.2022, blz. 1).

Besluiten inzake de erkenning van vrijwillige regelingen voor het aantonen van de naleving van de duurzaamheidscriteria uit hoofde van de Richtlijnen 98/70/EG en (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad, worden vermeld in hoofdstuk XVII van bijlage II.

De bepalingen van de richtlijn worden voor de toepassing van deze overeenkomst met de volgende aanpassingen gelezen:

- a) Artikel 3, leden 1, 5 en 6, artikel 5, leden 4 en 5, en artikel 8 zijn niet van toepassing op de EVA-staten.
- b) In artikel 3:
 - i) wordt in lid 2 de volgende alinea toegevoegd:

“Elke EVA-staat stelt een nationaal indicatief streefcijfer voor hernieuwbare energie vast, uitgedrukt als een aandeel hernieuwbare energie in het bruto-eindverbruik van energie in 2030, als onderdeel van zijn respectieve geïntegreerde nationale energie- en klimaatplan overeenkomstig de artikelen 3 tot en met 5 en de artikelen 9 tot en met 14 van Verordening (EU) 2018/1999. Bij het opstellen van de ontwerpen van deze geïntegreerde nationale energie- en klimaatplannen mogen de lidstaten overwegen de in bijlage II bij die verordening bedoelde formule te gebruiken.”;
 - ii) wordt in lid 4 de volgende alinea toegevoegd:

“Vanaf 1 januari 2026 mag het aandeel energie uit hernieuwbare bronnen in het bruto-eindverbruik van energie in elke EVA-staat niet lager zijn dan het in de derde kolom van de tabel in deel A van bijlage I bij deze richtlijn vermelde referentieaandeel. De EVA-staten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat dit referentieaandeel wordt nageleefd.”.
- c) In artikel 4:
 - i) wordt aan lid 1 de volgende zin toegevoegd:

“Om ervoor te zorgen dat de EVA-staten hun respectieve in artikel 3, lid 2, van deze richtlijn vastgestelde nationale indicatieve streefcijfers voor hernieuwbare

energie behalen of overtreffen, kunnen de EVA-staten steunregelingen aanwenden.”;

- ii) worden in lid 3 de woorden “het toepasselijke Unierecht inzake de interne elektriciteitsmarkt” vervangen door de woorden “wetgeving inzake de interne elektriciteitsmarkt die van toepassing is op grond van de EER-overeenkomst”.
- d) In artikel 5, lid 2, worden de woorden “het Unierecht inzake de interne elektriciteitsmarkt” vervangen door de woorden “wetgeving inzake de interne elektriciteitsmarkt die van toepassing is op grond van de EER-overeenkomst”.
- e) In artikel 4, lid 9, artikel 6, lid 1, artikel 21, lid 7, en artikel 22, lid 7, worden de woorden “de artikelen 107 en 108 VWEU” vervangen door “de artikelen 61 en 62 van de EER-overeenkomst”.
- f) In artikel 7, lid 5, derde alinea, wordt na het woord “Cyprus” het woord “, IJsland” ingevoegd.
- g) In artikel 16, leden 4 en 5, worden de woorden “, of wanneer Noorwegen verplicht is de Sami-bevolking te raadplegen,” ingevoegd na de woorden “buitengewone omstandigheden”.
- h) In artikel 16, lid 6, worden de woorden “of wanneer Noorwegen verplicht is de Sami-bevolking te raadplegen,” ingevoegd na het woord “installatie,”.
- i) Aan artikel 19, lid 11, worden de volgende alinea’s toegevoegd:

“De EVA-staten erkennen door derde landen afgegeven garanties van oorsprong niet, behalve wanneer de Unie met dat derde land een overeenkomst heeft gesloten over de wederzijdse erkenning van in de Unie afgegeven garanties van oorsprong en verenigbare systemen voor garanties van oorsprong die zijn vastgesteld in dat derde land, en de EVA-staten een wezenlijk gelijkwaardige overeenkomst met dat derde land hebben gesloten, en uitsluitend wanneer energie rechtstreeks wordt ingevoerd of uitgevoerd.

De EVA-staten streven ernaar de in de eerste alinea bedoelde overeenkomsten te sluiten.”.
- j) In artikel 19, lid 12, en artikel 36, lid 3, worden de woorden “het Unierecht” vervangen door de woorden “de EER-overeenkomst”.
- k) In artikel 20, lid 3, worden de woorden “of, wat betreft de EVA-staten, hun respectieve overeenkomstig artikel 3, lid 2, vastgestelde nationale indicatieve streefcijfers voor hernieuwbare energie” ingevoegd na de woorden “het in artikel 3, lid 1, van deze richtlijn vastgestelde algemeen streefcijfer van de Unie”.
- l) In artikel 23, lid 1, zijn de woorden “en berekend volgens de in artikel 7 bepaalde methode, onverminderd lid 2 van dit artikel” niet van toepassing op de EVA-staten.
- m) In artikel 23, lid 2, punt b), worden de woorden “of, wat betreft de EVA-staten, indien het aandeel hernieuwbare energie, met inbegrip van hernieuwbare elektriciteit, dat in de verwarmings- en koelingssector wordt gebruikt, meer dan 60 % bedraagt, dat aandeel meetellen als een aandeel dat aan de jaarlijkse toename voldoet” ingevoegd na de woorden “de jaarlijkse toename voldoet”.
- n) In artikel 29, lid 1, punt a), zijn de woorden “het bijdragen aan het in artikel 3, lid 1, vastgestelde streefcijfer van de Unie” niet van toepassing op de EVA-staten.

o) De artikelen 25 tot en met 31 zijn niet van toepassing op Liechtenstein totdat Richtlijn (EU) 2018/2001, zoals gewijzigd bij Richtlijn (EU) 2023/2413, in de EER-overeenkomst is opgenomen.

p) In punt A van bijlage I wordt in de tabel het volgende toegevoegd:

“

	Aandeel energie uit hernieuwbare bronnen in het bruto-eindverbruik van energie, 2005 (S ₂₀₀₅)	Streefcijfer voor het aandeel energie uit hernieuwbare bronnen in het bruto-eindverbruik van energie, 2020 (S ₂₀₂₀)
IJsland	55,0 %	64 %
Noorwegen	58,2 %	67,5 %
Liechtenstein	7 %	24 %

”

q) In bijlage IV, punt 6, b), c) en d), worden de woorden “nationaal en Unierecht” vervangen door “nationale wetgeving en wetgeving die van toepassing is op grond van de EER-overeenkomst”.

Artikel 2

De in het EER-supplement bij het *Publicatieblad van de Europese Unie* bekend te maken teksten in de IJslandse en de Noorse taal van Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/759 en Richtlijn (EU) 2018/2001, gerectificeerd bij PB L 311 van 25.9.2020, blz. 11, en PB L 41 van 22.2.2022, blz. 37, zijn authentiek.

Artikel 3

Dit besluit treedt in werking op [...], op voorwaarde dat alle in artikel 103, lid 1, van de EER-overeenkomst bedoelde kennisgevingen hebben plaatsgevonden⁶.

Artikel 4

Dit besluit wordt bekendgemaakt in het EER-gedeelte van en in het EER-supplement bij het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Gedaan te Brussel, [...].

Voor het Gemengd Comité van de EER

De voorzitter

[...]

De secretarissen

⁶ * [Geen grondwettelijke vereisten aangegeven.] [Grondwettelijke vereisten aangegeven.]

van het Gemengd Comité van de EER

[\[...\]](#)

Verklaring van de EVA-staten

bij Besluit nr. [...] waarbij Richtlijn (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad in de EER-overeenkomst wordt opgenomen

[ter goedkeuring met het besluit en voor publicatie in het PB]

De opneming van Richtlijn (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad in de EER-overeenkomst breidt het gemeenschappelijk regelgevingskader voor de bevordering van energie uit hernieuwbare bronnen uit tot de EVA-staten. De EVA-staten zijn niet opgenomen in het EU-kerndoel voor hernieuwbare energie. De EVA-staten hebben echter respectievelijk de volgende indicatieve nationale streefcijfers voor hernieuwbare energie vastgesteld:

- IJsland heeft een nationaal indicatief streefcijfer voor hernieuwbare energie vastgesteld, uitgedrukt als een aandeel hernieuwbare energie in het bruto-eindverbruik van energie van 80 % in 2030. Het IJslandse nationale streefcijfer voor hernieuwbare energie is gebaseerd op de analyse en prognose van het IJslandse milieu- en energieagentschap (UOS) voor 2030. De sectoren voor elektriciteit en verwarming in IJsland zijn gebaseerd op 100 % hernieuwbare energiebronnen van waterkracht en geothermische energie. Het IJslandse indicatieve streefcijfer voor hernieuwbare energie voor 2030 is zestien procentpunten hoger dan het nationale streefcijfer voor het aandeel energie uit hernieuwbare bronnen in het bruto-eindverbruik van energie in 2020.
- Op 6 november 2020 heeft het parlement van Liechtenstein (Landtag) zijn energiestrategie voor 2030 aangenomen, met een nationaal streefcijfer van 30 % voor het aandeel energie uit hernieuwbare bronnen. Deze doelstelling wordt als volgt nagestreefd: Ongeveer 17 % is afkomstig van binnenlandse hernieuwbare energiebronnen (voornamelijk fotonvoltaïsche energie en, waar mogelijk, windenergie en, op kleinere schaal, biomassa) en ongeveer 13 % is afkomstig van ingevoerde hernieuwbare energiebronnen (e-brandstoffen, hernieuwbare waterstof). Er wordt jaarlijks verslag uitgebracht over de verwezenlijking van de doelstellingen (als onderdeel van een monitoringverslag ter attentie van het parlement van Liechtenstein).
- Noorwegen heeft een nationaal indicatief streefcijfer voor hernieuwbare energie vastgesteld, uitgedrukt als een aandeel hernieuwbare energie in het bruto-eindverbruik van energie van 77,5 % in 2030. Het Noorse nationale streefcijfer voor hernieuwbare energie is gebaseerd op de analyse en prognoses van het Noorse Energieagentschap (NVE) voor 2030 en op interne beoordelingen door het Noorse ministerie van Energie. Het beginpunt van Noorwegen is zeer hoog, aangezien Noorwegen in een vroeg stadium een voortrekkersrol heeft gespeeld op het gebied van hernieuwbare energie. Tegelijkertijd betekent dit dat reeds gebruik wordt gemaakt van de meest kostenefficiënte en gemakkelijk beschikbare maatregelen. Het Noorse indicatieve streefcijfer voor hernieuwbare energie voor 2030 is tien procentpunten hoger dan het nationale streefcijfer voor het aandeel energie uit hernieuwbare bronnen in het bruto-eindverbruik van energie van 67,5 % in 2020.